

Ketvirtadienį europarlamentarai pasmerkė tyčines, nuolatinės ir sistemingas Vengrijos vyriausybės pastangas pakenkti pagrindinėms ES vertybėms.

Europos Parlamentas (EP) rezoliucijoje, kuriai pritarė 345 EP nariai, 104 nepritarė, o 29 susilaikė, susirūpinęs dėl tolesnio demokratijos nykimo, taip pat dėl teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių padėties Vengrijoje blogėjimo. Europarlamentarus ypač neramina neseniai priimtas nacionalinio suvereniteto apsaugos dokumentų rinkinys, kuris gali būti prilyginamas Rusijos užsienio agentų įstatymui.

Apgailestaudami, kad ES Taryba neįgyvendina [ES sutarties 7 straipsnio pirmos dalies](#), nors to [EP paprašė dar 2018 metais](#), EP nariai ragina Europos Vadovų Tarybą imtis veiksmų ir remiantis to pačio straipsnio antra dalimi nustatyti, ar Vengrija šiurkščiai ir nuolat pažeidžia ES vertybes. Jie smerkia Vengrijos premjero Viktoro Orbano sprendimą blokuoti ilgalaikio ES biudžeto peržiūrą, įskaitant pagalbos Ukrainai paketą, visiškai nepaisant ir pažeidžiant ES strateginius interesus. ES jokių būdu negali pasiduoti šiam šantažui, pabrėžia europarlamentarai.

EP taip pat apgailestauja, kad [Europos Komisija nusprendė skirti](#) iki 10,2 mlrd. eurų paramos Vengrijai, konstatavusi, jog teismų nepriklausomumo reformos yra pakankamos. Pasak EP narių, ekspertai nesutinka su Komisijos vertinimu, kuris kartu politiškai prieštarauja kitam Komisijos sprendimui pratęsti priemonių, priimtų pagal [Biudžeto apsaugos taisykles](#), galiojimą. Primindami, kad EP gali pasinaudoti bet kokiomis turimomis teisinėmis ir politinėmis priemonėmis, jei Komisija skiria finansavimą nesilaikydama kriterijų arba jei ji neužtikrina visiško atitinkamų teisės aktų įgyvendinimo, europarlamentarai svarstys galimybę kreiptis į ES Teisingumo Teismą.

Europarlamentarai smerkia diskriminaciją Vengrijoje skirstant ES lėšas akademinės bendruomenės, žurnalistų, politinių partijų ir pilietinės visuomenės atžvilgiu. Jie apgailestauja dėl neskaidrių viešųjų pirkimų procedūrų ir ES lėšų naudojimo siekiant praturtinti vyriausybės politinius sąjungininkus.

Atsižvelgdami į susidariusią padėtį, EP nariai abejoja, ar Vengrijos vyriausybė 2024 m. galės patikimai pirmininkauti ES Tarybai ir prašo ES Tarybos kuo greičiau rasti tinkamus sprendimus, kaip sumažinti šią riziką. Be to, būtina reformuoti sprendimų priėmimo procesą ES Taryboje, kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui veto teise ir šantažui Europos Vadovų Taryboje ir kitose ES institucijose, įsitikinę europarlamentarai.

Europos Parlamentas: Vengrijos vyriausybė kelia grėsmę ES
vertybėms, institucijoms ir lėšoms

